

# SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 490/2015-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Dušanom Oravcom, Laurinská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 471/2012, 6 Co 472/2012 zo 17. júna 2013 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2013 faxom a 20. augusta 2013 poštou doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave

(ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 471/2012, 6 Co 472/2012 zo 17. júna 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), sa návrhom podaným Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) domáhala voči sťažovateľovi nároku na zaplatenie sumy 2 414,09 € s príslušenstvom. Okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 21 C 14/2006 z 20. septembra 2012 tak, že sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 379,24 € s 6 % úrokom z omeškania od 31. januára 2007 do zaplatenia, sumu 977,63 € s 6 % úrokom z omeškania od 31. januára 2007 do zaplatenia a sumu 1 057,22 € s 6 % úrokom z omeškania od 31. januára 2007 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti návrh zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom zo 17. júna 2013 tak, že rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil. Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil aj uznesenie okresného súdu z 20. septembra 2012, ktorým bola sťažovateľovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že „z procesnej opatrnosti podal voči Rozsudku KS BA dovolanie, v ktorom namieta odňatie možnosti konať pred súdom [§ 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku]“.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na skutkovo relevantné skutočnosti, pričom uvádza, že zmluvu o výkone správy č. 98/0187 (ďalej len „zmluva o výkone správy“) uzavreli 1. decembra 1998 právny predchodca navrhovateľa a jediný vlastník bytového domu – hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, mestská časť Staré Mesto. Neskorší nadobúdatelia bytov a nebytových priestorov v bytovom dome vstúpili do záväzkového vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa.

Sťažovateľ sa stal originárnym spôsobom vlastníkom nehnuteľností v bytovom dome 21. decembra 2002 na základe zmluvy o vstavbe V-1136, 1139/99 z 15. marca 2000 a kolaudačného rozhodnutia Okresného úradu Bratislava I, odboru životného prostredia, č. ŽP-16271/2001-Ja/281/H z 21. decembra 2002, pričom kolaudačným rozhodnutím č. SUI-2003/00075-K/2/Km zo 14. februára 2003 bola vykonaná zmena v užívaní bytových priestorov č. 10 a č. 11 na nebytové priestory.

Sťažovateľ uvádza svoj právny názor, podľa ktorého „na základe Zmluvy o vstavbe nemal žiadnu zákonom ustanovenú povinnosť pristúpiť k už existujúcej Zmluve o výkone správy a v tomto prípade mal plnú dispozičnú moc s kým a na základe akých podmienok si zabezpečí vykonávanie správy domu“.

Po neúspešných rokovaníach s právnym predchodcom navrhovateľa o podmienkach pristúpenia sťažovateľa k zmluve o výkone správy sťažovateľ uzatvoril zmluvu o výkone správy s obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] (v súčasnosti obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], pozn.; ďalej len „[REDAKOVANÉ]“). Právny predchodca navrhovateľa a [REDAKOVANÉ] sa na rokovaní 22. marca 2005 ústne dohodli, že [REDAKOVANÉ] bude vykonávať správu objektu v bytovom dome prostredníctvom právneho predchodcu navrhovateľa.

Právny predchodca navrhovateľa, resp. aj navrhovateľ, prijímal finančné prostriedky od [REDAKOVANÉ] vo výške plnení spojených s užívaním bytu a nebytových priestorov bez odmeny za výkon správy. Odmenu za výkon správy sťažovateľ odmietol uhrádzať z dôvodu, že medzi ním a právnym predchodcom navrhovateľa nevznikol zmluvný vzťah.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd napadnutý rozsudok neodôvodnil riadne, keďže sa nevysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou. V tejto súvislosti uvádza:

*„1. Sťažovateľ v odvolaní namieta, že akceptovaním argumentácie prvostupňového súdu, že odporcu zaväzuje Zmluva o výkone správy, odporca zotrváva na tom, že by bolo*

*porušené jeho právo na súdnu ochranu, lebo nemal možnosť o tejto zmluve hlasovať a ďalej sa domáhať svojich práv podľa vtedy platného § 14 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z.;*

*2. Výkladom Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov bola sťažovateľovi odňatá možnosť dovolávať sa svojich práv podľa § 14 Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a domáhať sa svojich práv na súde;*

*3. Krajský súd v Bratislave, ako aj súd prvého stupňa právnu normu síce interpretoval správne, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval;*

*4. Nedostatočné odôvodnenie v namietaných odvolacích dôvodoch sťažovateľa, že (i) Zmluva o výkone správy je spotrebiteľská zmluva, a (ii) započítanie platieb navrhovateľom je správne.“*

K argumentu v bode 1 sťažovateľ uvádza, že zmluva o výkone správy bola uzavretá 1. decembra 1998 a on sa vlastníkom bytu č. 9, č. 10 a č. 11 stal až 21. decembra 2002.

*„Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ nikdy nemal možnosť hlasovať o Zmluve o výkone správy, v čase jej uzavretia nebol vlastníkom žiadnych bytov ani nebytových priestorov v dome, a preto nemohol ani využiť právo prehlasovaného vlastníka podľa § 14 Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a obrátiť sa na súd, aby vo veci rozhodol.*

*Krajský súd v Bratislave sa uvedenou námietkou sťažovateľa nezaoberal, takýto spôsob odôvodnenia rozsudkov zapríčiňuje ich nepreskúmateľnosť a zmätočnosť, čím bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.“*

K argumentu v bode 2 sťažovateľ poukazuje na judikatúru ústavného súdu (nález sp. zn. II. ÚS 31/04) a uvádza:

*„Krajský súd v Bratislave Rozsudkom KS BA aj napriek neexistencii právnej úpravy deklaroval, že právny vzťah medzi navrhovateľom a sťažovateľom vznikol a Zmluva o výkone správy sťažovateľa zaväzuje. V dôsledku výkladu základu zákona bola sťažovateľovi odňatá možnosť uplatniť si svoje práva na súde dané § 14 Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.*

*Sťažovateľ sa domnieva, že v dôsledku výkladu Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov uvedeného v odôvodnení Rozsudku KS BA bolo obmedzené jeho základné právo, pretože predmetný výklad právneho predpisu negarantoval právo sťažovateľa uplatňovať si právo dané zákonom.“*

K argumentu v bode 3 sťažovateľ poukazuje na to, že krajský súd v predmetnej veci aplikoval § 6 ods. 3 a 4 a § 8a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“), hoci v rozhodnom období – v čase nadobudnutia predmetných nehnuteľností, resp. uzatvorenia zmluvy o výkone správy s [REDAKOVANÉ] – tieto ustanovenia neexistovali.

*„Z uvedeného je zrejmé, že nárok bol navrhovateľovi priznaný aplikáciou ustanovení právnych noriem, ktoré neboli účinné v rozhodnom čase, v dôsledku čoho bolo porušené sťažovateľovo právo na spravodlivý proces a Rozhodnutie KS BA je nepreskúmateľné pre nedostatok a nezrozumiteľnosť dôvodov.*

*Sťažovateľ má za to, že právne závery Krajského súdu v Bratislave, že napriek neexistencii právnej úpravy ani právneho úkonu sťažovateľa (pristúpenie k Zmluve o výkone správy bola dané neskorším zákonom ) (i) Zmluva o výkone správy zaväzuje sťažovateľa a právny vzťah medzi navrhovateľom a sťažovateľom vznikol, (ii) na správu domu mohla byť uzatvorená zmluva len s jedným správcom, nemajú opodstatnenie v Zákone o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, (iii) Zmluva o výkone správy, ktorú sťažovateľ uzatvoril so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], je neplatným právnym úkonom v zmysle § 6 ods. 4 zák. č. 182/1993 Z. z. a takýto postup Krajského súdu v Bratislave zakladá arbitrárnosť.*

*Sťažovateľ má za to, že vyššie uvedené právne závery Krajského súdu v Bratislave nie sú v súlade s relevantnou právnou normou a výklad Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov nie je ústavne konformný, pretože ako už bolo uvedené negarantuje sťažovateľovi jeho zákonné právo dané zákonom domáhať sa svojho práva na súde a skutočnosť, že právny vzťah medzi navrhovateľom a sťažovateľom nevznikol nevyplýval zo žiadneho ustanovenia zákona.*

*V neposlednom rade je sťažovateľ toho názoru, že nedostatočne vyložená a zdôvodnená právna argumentácia (subsumpcia skutkového stavu pod zvolené právne*

normy) vedú k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti Rozsudku KS BA, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

*„Sťažovateľ má za to, že v dôsledku vyššie uvedeného mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nepresvedčivosť Rozhodnutia KS BA je v rozpore so zásadami spravodlivého procesu, výklad zákona bol v rozpore s čl. 144 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a Rozhodnutie KS BA je z uvedených dôvodov arbitrárne.“*

K argumentu v bode 4 sťažovateľ poukazuje na to, že konajúci súd má povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, pričom ďalej uvádza:

*„Pokiaľ Krajský súd v Bratislave bez ďalšieho odôvodnenia, aj napriek argumentácii sťažovateľa, konštatoval, že (i) sa stotožnil v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o platby žalovaného a ich započítanie na jeho jednotlivé nedoplatky, (ii) Zmluva o výkone správy nie je spotrebiteľskou, bolo tým porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.“*

Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti zhrnul svoju argumentáciu, pričom namieta, že mu krajský súd napadnutým rozsudkom odňal možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti uvádza:

*„Sťažovateľ vidí odňatie možnosti konať pred súdom najmä v tom, že Krajský súd v Bratislave sa nezaoberal jeho vyššie uvedenou argumentáciou v odvolaní. Právo na súdnu ochranu nepochybne zahŕňa i právo účastníka konania, aby sa súd vypořiadal s jeho argumentáciou po právnej i skutkovej stránke. Pokiaľ tak Krajský súd v Bratislave nepostupoval, došlo i týmto spôsobom k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu a Krajský súd v Bratislave postupoval spôsobom zakázaným v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“*

*Sťažovateľ sa domnieva, že neúplnosť, nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia a hlavne nepresvedčivosť Rozsudku KS BA je v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...*

*Za najzávažnejší spôsob odňatia možnosti konať pred súdom sťažovateľ považuje skutočnosť, že v dôsledku výkladu zákona, bola sťažovateľovi odňatá možnosť uplatniť si svoje práva na súde, výklad zákona teda porušil jeho základné práva.*

*Napriek neexistencii zákonnej úpravy v dôsledku aplikácie neúčinnnej právnej úpravy je Rozhodnutie KS BA arbitrárne a nepreskúmateľné.*

*Za najzávažnejší spôsob odňatia možnosti konať pred súdom považuje sťažovateľ arbitrárne posúdenie skutočnosti, že právny vzťah aj napriek neexistencii zákonnej úpravy medzi navrhovateľom a sťažovateľom vznikol, určenie neplatnosti právneho úkonu sťažovateľa, ako aj samotné priznanie nároku navrhovateľovi v rozpore so základnými procesnými normami pojednávajúcimi o aktívnej legitímácii, pričom Krajský súd v Bratislave opomenul práva sťažovateľa ako spotrebiteľa, pričom je zrejmé, že uvedené skutočnosti boli základom priznania nároku navrhovateľovi.*

*Ako už sťažovateľ uviedol, Rozsudok KS BA je arbitrárny, pretože odôvodnenie Rozsudku KS BA nemá opodstatnenie v zákone.“*

Sťažovateľ následne v sťažnosti poukazuje na ďalšie dôvody, ktoré podľa neho spôsobujú, že napadnutý rozsudok krajského súdu je arbitrárny, pričom uvádza štyri skutočnosti:

*„a. Aktívna legitímácia navrhovateľa.*

*b. Sťažovateľa zaväzuje Zmluva o výkone správy z 01. 12. 1998, keď nadobudol vlastníctvo až po jej uzatvorení a to na základe Zmluvy o vstavbe.*

*c. V čase nadobudnutia vlastníctva odporcu k predmetným priestorom Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov stanovoval v § 6 ods. 1 možnosť dohodnúť len jednu z foriem správy domu.*

*d. Zmluva o výkone správy je spotrebiteľská zmluva.“*

V súvislosti s aktívnou legitímáciou navrhovateľa v napadnutom konaní poukazuje sťažovateľ na obsah zmluvy o výkone správy, ktorú uzavrel právny predchodca navrhovateľa, a zároveň poukazuje na zákon č. 268/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov

a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. V týchto súvislostiach sťažovateľ takto argumentuje:

*«Navrhovateľ si odvodzuje svoje práva zo Zmluvy o výkone správy, ku ktorej sťažovateľ nikdy nepristúpil, nikdy nebola prejavená jeho vôľa spočívajúca v uzatvorení predmetnej zmluvy a zo zákona uzatvorenie predmetnej zmluvy nevyplývalo, a preto sťažovateľovi z nej ani nevyplývajú žiadne povinnosti.*

*Na základe zmluvy o predaji podniku navrhovateľ ako správca vstúpil do všetkých doterajších práv a povinností právneho predchodcu navrhovateľa vyplývajúcich z predmetnej Zmluvy o výkone správy a stal sa tak správcom bytového domu.*

*Nakoľko právny predchodca navrhovateľa nemal Zmluvou o výkone správy dané oprávnenie na zastupovanie spoluvlastníkov pri vymáhaní plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov, nemohol ani platne previesť na navrhovateľa viac práv ako sám mal, preto sťažovateľ spolu s dôvodom, že nemal platne uzatvorenú Zmluvu o výkone správy a táto skutočnosť nevyplývala ani zo zákona, má za to, že navrhovateľ nemal aktívnu legitímáciu v predmetnom konaní.*

*K otázke aktívnej legitímácie navrhovateľa si ďalej sťažovateľ dovoľuje uviesť, že dňa 1. júla 2007 nadobudla účinnosť novela Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vo forme zákona č. 268/2007 Z. z..., ktorá výrazne zmenila spôsob zastupovania vlastníkov správcom z nepriamej formy (tzv. náhradníctvo) na priamu formu zastúpenia.*

*Podľa novej právnej úpravy účinnej od 1. júla 2007 v zmysle Novely 286/2007 mal správca v konaní vystupovať už ako priamy zástupca vlastníkov dotknutej nehnuteľnosti. Správca od 1. júla 2007 už nemá aktívnu legitímáciu na vymáhanie pohľadávok vlastníkov vo vlastnom mene, ale len v mene všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.*

*V odbornej literatúre k tomu Valachovič uvádza, že: „v prípade, ak je napr. v bytovom dome 100 vlastníkov, účastníkmi konania sú všetci títo vlastníci, za ktorých správca koná ako ich zákonný zástupca podľa ust. § 8a ods. 1 a 2 Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.“*

*Podľa novej právnej úpravy, aktívnu legitímáciu v súdnych konaniach o vymáhanie pohľadávok majú len všetci vlastníci bytov, čím Krajský súd v Bratislave nezobral túto*

*skutočnosť do úvahy a v rozpore s platným právnym predpisom potvrdil účastníctvo v spore navrhovateľovi.*

*Nakoľko správca je vždy iba, či už priamym alebo nepriamym, zástupcom vlastníkov, a preto záver, že správca môže zastupovať vlastníkov vždy, a to dokonca aj v rozpore so Zmluvou o výkone správy, predstavuje svojvoľný výklad právnych predpisov.*

*Podľa názoru sťažovateľa nesprávna aplikácia právnej normy, ustanovení Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov je v príkrom rozpore so zásadami zakotvenými v čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.»*

K otázke záväznosti zmluvy o výkone správy aj pre sťažovateľa, ktorý nadobudol predmetné nehnuteľnosti v bytovom dome na základe zmluvy o vstavbe, sťažovateľ uvádza:

*«Sťažovateľ je toho názoru, že navrhovateľ si mohol uplatniť svoje nároky len na základe príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich bezdôvodné obohatenie, ktoré však majú svoje vlastné špecifiká.*

*Rovnaký právny názor zaujal v Uznesení zo dňa 25. mája 2010, sp. zn. 14 Co 99/2009, aj Krajský súd v Bratislave, ktorý rozsudok okresného súdu v napadnutej vyhovujúcej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.*

*Uvedený súdny spor vychádzal z podobných skutkových základov ako v predmetnom súdnom konaní. Krajský súd v Bratislave zaujal stanovisko, že: „zo zmluvy o vstavbe bytu vyplýval pre žalovanú záväzok pristúpiť k Zmluve o výkone správy ihneď po kolaudácii bytu, t. j., do budúcnosti. Z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalovaná po právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia urobila vyhlásenie o pristúpení k Zmluve o výkone správy. Dospel preto k záveru, že ak nie je v konaní preukázaný základ sporu (existencia zmluvného vzťahu o výkone správy medzi účastníkmi konania), nie je možné z neho uplatňovať žalované nároky. Do úvahy prichádza len bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej.“*

*Taktiež sa s týmto názorom stotožnil v Rozhodnutí zo dňa 6. marca 2008, sp. zn. 7 Co 103/2007, Krajský súd v Nitre, keď v obdobnej veci uviedol, že: „po právnej stránke uvedený vzťah medzi navrhovateľkou a odporkyňou treba posúdiť ako bezdôvodné obohatenie podľa § 454 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého bezdôvodne sa obohatí aj ten za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.“ Predmetom sporu v tejto veci bola*

úhrada pohľadávky za služby spojené so správou bytového domu, ktorú zabezpečovala navrhovateľka aj pre tých vlastníkov bytov, ktorí Zmluvu o výkone správy nepodpísali.

Na základe vyššie uvedeného má sťažovateľ za to, že závery Krajského súdu v Bratislave ohľadom základu nároku sú arbitrárne, nakoľko nebola braná do úvahy tá skutočnosť, že Zmluva o výkone správy medzi navrhovateľom a sťažovateľom nebola nikdy uzatvorená, t. j. nikdy neexistoval medzi účastníkmi konania zmluvný vzťah, ktorý by bol základom sporu a sťažovateľ nijakým spôsobom k uvedenej Zmluve o výkone správy nepristúpil.

Zistenia a právne názory porušiteľa obsiahnuté v odôvodnení Rozsudku KS BA, ako už bolo uvedené, odporujú zákonu a princípu ústavnosti výkladu zákonov, podľa názoru sťažovateľa princíp ústavnosti aplikácie zákona bol porušený aj pri posúdení vzniku nároku navrhovateľa na odmenu za správu a jeho právne odôvodnenie.»

K právnemu záveru konajúcich súdov, že zmluva o výkone správy, ktorú uzatvoril sťažovateľ s [REDAKOVANÉ], je podľa § 6 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. neplatná, keďže podľa § 6 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. možno dohodnúť len jednu z foriem správy domu, sťažovateľ uvádza:

„Zákon o bytoch a nebytových priestorov účinný v čase nadobudnutia vlastníckeho práva odporcu k bytu č. 9 a nebytovým priestorom č. 10 a č. 11 síce stanovuje, že na správu domu môže byť dohodnutá len jedna z foriem správy, avšak nezakazuje, aby správa bola vykonávaná na základe viacerých zmlúv o výkone správy, prostredníctvom viacerých správcov.

V zmysle uvedeného, si sťažovateľ vzhľadom na dlhodobú nespokojnosť so spôsobom výkonu správy bytového domu navrhovateľom, resp. jeho právnym predchodcom, zabezpečil výkon správy treťou spoločnosťou, spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ tejto správcovskej spoločnosti riadne uhrádzal príspevky do fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrady za plnenia a odmenu za správu. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že navrhovateľ uvedenú skutočnosť akceptoval.

Zistenia a právne názory porušiteľa obsiahnuté v odôvodnení Rozsudku KS BA, ako už bolo uvedené, odporujú zákonu a princípu ústavnosti výkladu zákonov.

*Podľa názoru sťažovateľa došlo aj v tomto prípade Rozsudkom KS BA k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na spravodlivý proces zakotvenom v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj čl. 6 Dohovoru..., v danom prípade spôsobom, pre ktorý možno hodnotiť toto konanie, ako konanie arbitrárne, konanie nerešpektujúce hmotné práva a ignorujúce skutkové zistenia vyplývajúce z dokazovania.“*

K právnemu názoru, že zmluva o výkone správy je spotrebiteľská zmluva, sťažovateľ poukazuje na to, že v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka navrhovateľ vystupuje v pozícii dodávateľa a sťažovateľ spĺňa všetky zákonné znaky definície spotrebiteľa. Uvádza tiež judikatúru všeobecných súdov – napr. uznesenie krajského súdu č. k. 5 Co 140/2010-67 z 30. apríla 2010 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 125/2009, z ktorých vyplýva právny záver, že zmluvy o výkone správy sú spotrebiteľskými zmluvami. Následne poukazuje na § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka a tiež na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-488/11 Asbeek Brusse a de Man Garabito, ako aj na ďalšie skutočnosti, ktoré vyplývajú z toho, že zmluva o výkone správy je spotrebiteľskou zmluvou.

*„Bytové veci nie sú vyňaté z ex offio súdnej kontroly zmluvných podmienok. Krajský súd v Bratislave ex offio nebral do úvahy práva sťažovateľa ako spotrebiteľa a nekalú povahu nároku navrhovateľa na odmenu za správu.“*

*Sťažovateľ sa ako vlastník bytu a nebytových priestorov viackrát pokúšal dohodnúť s právnym predchodcom navrhovateľa na správe bytu a nebytových priestorov a súvisiacich spoločných častí a zariadení domu. Sťažovateľ právneho predchodcu navrhovateľa viackrát vyzval na rokovanie o Zmluve o výkone správy, pričom tento ignoroval výzvy sťažovateľa po dobu dlhšiu ako niekoľko rokov. Sťažovateľ zaslal navrhovateľovi návrh znenia Zmluvy o výkone správy, ktorý právny predchodca navrhovateľa ignoroval a na výzvy sťažovateľa žiadnym spôsobom nereagoval.*

*V dôsledku uvedeného správania zo strany právneho predchodcu navrhovateľa, sťažovateľ nemal možnosť zmeniť obsah zmluvných podmienok, ktoré mu boli zaslané právnym predchodcom navrhovateľom napriek tomu, že viackrát prejavil vôľu prerokovať s právnym predchodcom navrhovateľa obsah Zmluvy o výkone správy.*

*Na základe uvedeného je možné vyvodiť záver, že Zmluva o výkone správy, sa nepovažuje medzi sťažovateľom a navrhovateľom za individuálne dojednanú, nakoľko sťažovateľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť jej obsah. Rozhodnutie, ktorým prvostupňový súd dospel k záveru, že sťažovateľa zaväzuje Zmluva o výkone správy, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech sťažovateľa, čím sa prieči ust. Občianskeho zákonníka o neprijateľných podmienkach a bráni sťažovateľovi v uplatnení práv na ochranu spotrebiteľa.*

*V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že Krajský súd v Bratislave nebral do úvahy ochranu sťažovateľa ako spotrebiteľa, pričom mal ex offo skúmať nekalosť nároku navrhovateľa na odmenu za správu a zákon v prípade sťažovateľa ako spotrebiteľa nebol ex offo zo strany Krajského súdu v Bratislave aplikovaný.*

*Podľa názoru sťažovateľa došlo Rozsudkom KS BA k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na spravodlivý proces zakotvenom v čl. 46 ods. 1 Ústavy..., ale aj čl. 6 Dohovoru..., v danom prípade spôsobom, pre ktorý možno hodnotiť toto konanie, ako konanie arbitrárne, konanie nerešpektujúce hmotné práva a ignorujúce skutkové zistenia vyplývajúce z dokazovania.“*

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

*„... Krajský súd v Bratislave, rozsudkom č. k. 6 Co 471/12-492, 6 Co 472/12 zo dňa 17. 06. 2013 porušil právo sťažovateľa... zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky...*

*... porušil povinnosť výlučnej viazanosti zákonom zakotvenú v článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.*

*... postupoval spôsobom zakázaným v článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.*

*... porušil zásadu spravodlivého procesu podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru...*

*Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6 Co 471/12-492, 6 Co 472/12 zo dňa 17. 06. 2013 sa týmto ruší a vec sa vracia Krajského súdu v Bratislave na ďalšie konanie.*

*Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť sťažovateľovi náklady právneho zastúpenia v sume 218,12 EUR na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“*

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 ústavy, ako aj porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 471/2012, 6 Co 472/2012 zo 17. júna 2013. Základom jeho argumentácie je tvrdenie, že krajský súd mu napadnutým rozsudkom odňal možnosť konať pred súdom. Poukazuje predovšetkým na právny záver konajúcich súdov, že zmluva o výkone správy

je pre neho záväzná. Tento právny záver má za následok, že sťažovateľ nemal možnosť o tejto zmluve hlasovať a domáhať sa svojich práv na súde na základe § 14 zákona č. 182/1993 Z. z. Krajský súd mu tiež odňal možnosť konať pred súdom tým, že sa nedostatočne vysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou, v ktorej tvrdil, že zmluva o výkone správy je spotrebiteľská zmluva, a v ktorej namietal započítanie platieb navrhovateľom. Na túto argumentáciu sťažovateľ nadviazal ďalšiu argumentáciu, v rámci ktorej tvrdí, že krajský súd postupoval arbitrárne – a to v súvislosti s posúdením aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa, záväznosti zmluvy o výkone správy, výkladu a aplikácie § 6 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. a posúdenia zmluvy o výkone správy ako spotrebiteľskej zmluvy.

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré zakladá na dovolacom dôvode uvedenom v § 237 písm. f) Občianskom súdnom poriadku, t. j. tvrdí, že mu postupom krajského súdu a napadnutým rozsudkom bola odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolacia argumentácia sťažovateľa je takmer identická s argumentáciou, ktorú uvádza vo svojej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že v konaní o dovolaní sťažovateľa rozhodol okresný súd uznesením č. k. 21 C 14/2006-553 zo 7. októbra 2013 tak, že toto konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie s tým, že spis okresného súdu bol predložený 27. novembra 2013 krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd vrátil vec okresnému súdu prípisom č. k. 3 Co 648/2013-568 z 24. júna 2015 ako nedôvodne predložený. V tomto prípise uviedol:

*«Odvolací súd vracia spis súdu prvého stupňa ako nedôvodné predložený, nakoľko z obsahu podaného „odvolania“ a k nemu pripojeného platobného príkazu (č. l. 561) vyplýva, že dovolateľ (odporca) súdny poplatok za dovolanie zaplatil v lehote na podanie odvolania voči uzneseniu o zastavení konania, čo zakladá zo strany prvostupňového súdu povinnosť na postup podľa § 10 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb... a podanie založené na č. l. 555 označené ako odvolanie odporcu voči uzneseniu o zastavení konania nie je podľa svojho*

obsahu (§ 41 ods. 2 O. s. p.) opravným prostriedkom, ale žiadosťou o vrátenie uhradeného súdneho poplatku.

Odporca, aj napriek tomu, že si bol vedomý skutočnosti, že zaplatenie súdneho poplatku v lehote na podanie odvolania je podľa § 10 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb... bez ďalšieho dôvodom na zrušenie uznesenia o zastavení konania (prvostupňovým súdom), v podaní označenom ako odvolanie voči uzneseniu zo dňa 7. 10. 2013 (č. l. 553) namietal, že má za to, že poplatková povinnosť za podané dovolanie mu s poukazom na osobné oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zák. č. 71/1992 Zb. nevznikla a žiadal, aby uznesenie o zastavení konania bolo zrušené a aby odporcovi bolo priznané právo na vrátenie uhradeného súdneho poplatku vo výške 289,- eur. Súd prvého stupňa mal preto postupovať v zmysle § 10 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. a uznesenie o zastavení konania zrušiť a s poukazom na podanie odporcu založené na č. l. 555 označené ako odvolanie, ktoré je podľa jeho obsahu žiadosťou o vrátenie zaplateného súdneho poplatku, mal zároveň rozhodnúť o tejto žiadosti.

Pretože uvedené nedostatky v postupe súdu prvého stupňa odvolací súd aj s poukazom na zásadu dvojinštančnosti konania zhojiť nemôže, musel predložený spis vrátiť ako nedôvodné predložený s tým, že úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom postupe podľa § 10 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. rozhodnúť o zrušení uznesenia z č. l. 553 a súčasne o podaní odporcu založenom na č. l. 555, ktoré, ako už bolo uvedené, je podľa obsahu žiadosťou o vrátenie súdneho poplatku, a nie odvolaním. Vzhľadom na zákonom č. 71/1992 Zb. stanovenú prekluzívnu lehotu na vrátenie súdneho poplatku (§ 13 ods. 3) bude potrebné o žiadosti odporcu rozhodnúť ešte pred predložením veci dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. júna 2013, č. k. 6 Co/471/2012-492, 6 Co/472/2012.»

Krajský súd ako odvolací súd prípisom z 24. júna 2015 vybavil odvolanie sťažovateľa bez rozhodnutia. V tomto prípise vyslovil právny názor, podľa ktorého okresný súd bude po vrátení veci povinný zrušiť uznesenie zo 7. októbra 2013 o zastavení konania o dovolaní sťažovateľa, bude povinný rozhodnúť o podaní sťažovateľa, ktoré krajský súd posúdil ako žiadosť o vrátenie súdneho poplatku, a následne bude jeho povinnosťou predložiť vec

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu zo 17. júna 2013.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu ustálenú judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. Iná interpretácia by v danej veci mala za následok nežiaducu situáciu, keď by to isté rozhodnutie súčasne preskúmavali všeobecný súd aj ústavný súd. Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepredstavuje právny prostriedok nápravy, ktorý možno využiť súčasne popri iných prostriedkoch nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii; sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných prostriedkov nápravy došlo podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 21/02).

V okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne aprobovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné (IV. ÚS 142/2010).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd v záujme právnej istoty sťažovateľa zároveň poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), v ktorých vyslovil, že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu

k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou pred rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to navádzať potenciálnych sťažovateľov na obdobný postup, aký zvolil v okolnostiach daného prípadu sťažovateľ, t. j. na paralelné podávanie sťažností ústavnému súdu zároveň s podaním dovolania, čo vzhľadom na už uvedené nie je opodstatnené.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale pri predbežnom prerokovaní ju podľa zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v tejto veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2015